

Призначення, обрання, переведення та звільнення суддів

Станом на 09 грудня 2014 року у Вищій кваліфікаційній комісії суддів України перебувало на розгляді:

- 490 матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково.
Крім того, із вказаної кількості суддів для обрання на посаду судді безстроково у 250 суддів протягом грудня 2014 року та січня 2015 року закінчувався строк повноважень;
- 184 заяви судді про рекомендування для переведення на роботу на посаді судді до іншого місцевого суду в межах п'ятирічного строку;
- 86 заяв суддів, обраних безстроково, щодо переведення з одного суду до іншого суду того самого рівня і спеціалізації;
- 88 матеріалів щодо переведення суддів, обраних безстроково, до іншого суду;
- 2 матеріали щодо припинення відставки суддів, стосовно яких набрав законної сили обвинувальний вирок за вчинення умисного злочину. Також у резерві кандидатів на посаду судді вперше перебувало 1 219 кандидатів, трьох з яких у 2013 році було визнано переможцями конкурсу на заміщення вакантної посади судді в місцевих судах загальної юрисдикції.

За період роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (у новому складі) з 09 грудня 2014 року по 27 березня 2015 року:

- за результатами розгляду заяв кандидатів на посаду судді безстроково прийнято 388 рішень про надання рекомендацій для обрання суддів на посади безстроково;

- відкладено або знято з розгляду 88 заяв суддів щодо обрання на посаду судді безстроково з різних причин .

Комісією надано рекомендації 122 суддям місцевих судів загальної юрисдикції у переведенні на роботу на посаді судді до іншого місцевого суду в межах п'ятирічного строку (стаття 73 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в редакції, яка діяла до 28 березня 2015 року), матеріали яких направлено Президентіві України.

Комісією також підготовлено та направлено Президентіві України 79 матеріалів щодо переведення суддів, обраних безстроково, з одного суду до іншого суду того самого рівня і спеціалізації (частина перша статті 80 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в редакції, яка діяла до 28 березня 2015 року) .

За вказаний період Комісією прийнято 104 рішення щодо відмови у переведенні на роботу на посаді судді до іншого суду, а розгляд 46 заяв суддів щодо переведення до іншого суду було відкладено або знято з розгляду з різних обставин .

Крім того, Комісією прийнято 2 рішення щодо припинення відставки двох суддів у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком стосовно них за вчинення умисного злочину

За період з 28 березня 2015 по 31 жовтня 2015 року:

- Комісією за результатами розгляду заяв кандидатів на посаду судді безстроково прийнято 113 рішень про надання рекомендацій для обрання суддів на посади безстроково та 1 рішення про відмову у рекомендуванні для обрання на посаду судді безстроково;

- відкладено розгляд 34 заяв суддів щодо обрання на посаду судді безстроково з різних причин;

Станом на 31 жовтня 2015 року на розгляді у Верховній Раді України перебуває 555 матеріалів суддів щодо обрання на посаду судді безстроково та переведення до суду іншого рівня тієї самої або іншої судової спеціалізації.

- Комісією надано рекомендації 46 суддям місцевих судів загальної юрисдикції у переведенні їх на роботу на посаді судді до іншого суду в межах п'ятирічного строку (згідно з пунктом 8 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд»), матеріали яких направлено Президентіві України .

Також Комісією підготовлено та направлено Президентіві України 3 матеріали щодо переведення суддів, обраних безстроково, з одного суду до іншого суду того самого рівня і спеціалізації (згідно з пунктом 8 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд»)

За вказаний період Комісією прийнято 36 рішень щодо відмови у переведенні на роботу на посаді судді до іншого суду, а розгляд 6 заяв суддів щодо переведення до іншого суду було відкладено або знято з розгляду з різних обставин.

Для вирішення питання переведення суддів місцевих судів із неконтрольованих територій Донецької та Луганської областей, в яких неможливо здійснювати правосуддя у зв'язку з проведенням антитерористичної операції, Комісією було вжито низку заходів, а саме:

- прийнято рішення про подання суддями спрощеного переліку документів;
- з ініціативи Комісії проведено робочу нараду за участі представників Ради суддів України, Державної судової адміністрації України та Вищого

спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо забезпечення переведення суддів, які перебувають в зоні антитерористичної операції;

- затверджено Положення про особливий порядок переведення судді до іншого суду у зв'язку із неможливістю здійснення правосуддя на окремих територіях Донецької та Луганської областей, яким визначено умови конкурсу та процедуру його проведення;
- затверджено Положення про порядок прикріплення судді до іншого суду того ж рівня в іншій місцевості;
- оголошено та проведено конкурси на заміщення вакантних посад судді для переведення суддів до іншого суду.

На даний час на розгляді Президента України перебувають 5 заяв суддів Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, а також суддів, які виявили бажання бути переведеними до інших судів у зв'язку із неможливістю здійснювати правосуддя на окремих територіях Донецької та Луганської областей через проведення антитерористичної операції.

На виконання положень пункту 10 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» Комісією прийнято 10 рішень про прикріплення 232 суддів судів загальної юрисдикції Донецької та Луганської областей до іншого суду того ж рівня в іншій місцевості у зв'язку із неможливістю здійснювати правосуддя на території, на якій проводиться антитерористична операція .

14 травня 2015 року Вищою кваліфікаційною комісією суддів України оголошено конкурс на зайняття вакантної посади судді місцевого суду загальної юрисдикції серед кандидатів на посаду судді вперше . У конкурсі виявили бажання взяти участь 409 осіб, яких включено до резерву.

На засіданні кваліфікаційної палати Комісії, що відбулося 16 червня 2015 року, до участі у конкурсі допущено 408 кандидатів . Заяву одного кандидата на посаду судді залишено без розгляду у зв'язку з тим, що її було подано до Комісії після встановленого законом строку. 144 кандидати на посаду судді, які серед інших учасників конкурсу мають вищу позицію за рейтингом або за однакової позиції за рейтингом набрали більшу кількість балів із виконаного під час відповідного іспиту практичного завдання, визначено попередніми переможцями конкурсу на зайняття вакантної посади судді в окремих місцевих судах загальної юрисдикції

Визначення попереднього результату конкурсу в 1 місцевому суді загальної юрисдикції серед кандидатів кваліфікаційною палатою Комісії було відкладено з різних підстав.

Результатом конкурсного добору є прийняття Комісією рішення про надання кандидату, який серед інших учасників конкурсу має вищу позицію за рейтингом, рекомендації для призначення на посаду судді місцевого суду загальної юрисдикції.

26 червня 2015 року кваліфікаційною палатою Вищої кваліфікаційної комісії суддів України розпочато розгляд питання про рекомендування кандидатів Вищій раді юстиції для призначення на посади суддів місцевих судів за результатами конкурсного добору та рекомендовано 119 кандидатів, матеріали 49 з яких направлено до Вищої ради юстиції.

Крім того, 19 серпня 2015 року на спільному засіданні Комісії відповідно до пункту 8 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» розглянуто матеріали 3 кандидатів для призначення на посаду судді вперше, яких Комісією попереднього складу визнано переможцями конкурсу на заміщення вакантних посад суддів у 2013 році, проте питання щодо рекомендування їх для призначення на посаду судді вперше не було вирішено .

За результатами розгляду заяв вказаних трьох кандидатів Комісією прийнято рішення про рекомендування 1 кандидата та внесено до Вищої ради юстиції рекомендацію для призначення на посаду судді за результатами конкурсного добору, а 2 кандидатам відмовлено у наданні відповідної рекомендації.

Процедура рекомендування кандидатів на посаду судді вперше, яких визначено попередніми переможцями конкурсу, триває .

Відповідно до вимог Закону України «Про судоустрій і статус суддів» для забезпечення виконання своїх повноважень в частині призначення кандидатів на посаду судді вперше та переведення суддів до іншого суду Комісією ведеться постійний облік даних про кількість посад суддів у судах загальної юрисдикції, зокрема вакантних.

Станом на 31 жовтня 2015 року в судах загальної юрисдикції Комісією обліковано 714 вакантних посад суддів, готових до заміщення, а саме:

- у місцевих судах - 344 вакантні посади судді, з них:
 - у місцевих загальних судах - 321, зокрема 233 вакантні посади суддів у місцевих загальних судах Донецької та Луганської областей, розташованих у районі проведення антитерористичної операції; у місцевих адміністративних судах - 7; у місцевих господарських судах - 16;
- в апеляційних судах - 330 вакантних посад суддів, з них:

- 214 - в апеляційних загальних судах; 89 - в апеляційних адміністративних судах;
- 27 - в апеляційних господарських судах;
- у вищих спеціалізованих судах - 39 вакантних посад суддів, з них:
 - 10 - у Вищому адміністративному суді України; 1
 - у Вищому господарському суді України;
 - 28 - у Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ.
- У Верховному Суді України - 1 вакантна посада судді.

Також Комісією проводиться спеціальна перевірка щодо кандидатів на посаду судді та перевірка відомостей стосовно суддів з питань дотримання ними вимог статті 127 Конституції України та статей 54, 65 Закону України «Про судоустрій і статус суддів». За період роботи Комісії з 09 грудня 2014 року по 31 жовтня 2015 року направлено близько 8,5 тис. запитів до Державної судової адміністрації України, судових органів, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, об'єднань громадян та окремих фізичних осіб.

Кваліфікаційне оцінювання суддів

Однією з новел Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено в новій редакції, є впровадження процедури кваліфікаційного оцінювання суддів.

Відповідно до частини першої статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України і полягає у визначенні професійного рівня судді. Завданнями кваліфікаційного оцінювання є:

- 1) перевірка здатності судді здійснювати правосуддя у суді відповідного рівня;
- 2) підтвердження професійного рівня судді для обрання на посаду судді безстроково.

Кваліфікаційне оцінювання здійснюється прозоро на основі об'єктивних критеріїв з урахуванням заслуг, кваліфікації та сумлінності судді, його вмінь та ефективності роботи, якісних і кількісних показників роботи судді.

До прийняття Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» Комісія брала участь в роботі над проектом цього Закону та шляхами реалізації його норм, а саме:

- опрацьовано положення проекту Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 26 грудня 2014 року № 1656 та підготовлено

аналітичну інформацію щодо процедури проведення кваліфікаційної атестації суддів;

- підготовлено інформацію про можливі концептуальні підходи до проведення кваліфікаційної атестації суддів, передбаченої проектом Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 26 грудня 2014 року № 1656;
- розроблено проект Плану заходів стосовно розробки положення про порядок ведення суддівського досьє;
- за участі Державної судової адміністрації розроблено перший проект форми суддівського досьє (додаток до Положення про порядок ведення суддівського досьє)

Після набрання чинності Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» Комісією:

1) ініційовано створення робочої групи з розробки Положення про порядок ведення суддівського досьє за участі Державної судової адміністрації України, Ради суддів України, Національної школи суддів України та міжнародних і національних експертів;

2) підготовлено Положення про порядок ведення суддівського досьє (затверджене рішенням Ради суддів України від 05 червня 2015 року № 57);

3) розроблено форми реєстру обліку суддівських досьє, журналу руху суддівських досьє, інших облікових документів, необхідних для належного обліку та зберігання суддівських досьє, відповідні форми затверджені рішенням Комісії від 06 жовтня 2015 року;

4) забезпечено належні умови для зберігання та оформлення суддівських досьє;

5) прийнято, перевірено, опрацьовано та внесено до реєстру обліку 318 суддівських досьє суддів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів, 1854 суддівських досьє суддів апеляційних судів;

6) з метою наповнення суддівських досьє суддів Верховного суду України та вищих спеціалізованих судів інформацією підготовлено та направлено запити до органів державної влади, зокрема до: Державної фіскальної служби України, Державної фінансової інспекції України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури України, Міністерства юстиції України, Вищої ради юстиції України, Ради суддів України, Державної служби фінансового моніторингу України;

7) для визначення порядку та методології кваліфікаційного оцінювання судді забезпечено:

- участь у розробці проекту Порядку та методології кваліфікаційного оцінювання судді;
- участь співробітників Комісії у семінарі на тему: «Оцінювання професійної діяльності суддів»,

- участь у робочих зустрічах з міжнародними експертами щодо кваліфікаційного оцінювання суддів з метою обміну досвідом в цій галузі;
- участь у засіданнях Ради суддів України щодо розгляду питання про погодження Порядку і методології кваліфікаційного оцінювання суддів, Положення про порядок складення іспиту та методик його оцінювання під час проведення кваліфікаційного оцінювання суддів. Пунктами 6, 7 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» на Вищу кваліфікаційну комісію суддів України покладено завдання забезпечити проведення первинного кваліфікаційного оцінювання суддів з метою прийняття рішень щодо можливості здійснення ними правосуддя у відповідних судах. На виконання зазначених норм Комісією:
 - проведено пошук справ з цивільної та кримінальної спеціалізацій (рішень судів I, II, III інстанцій), оскаржених до Європейського суду з прав людини у період з 2013 по 2015 роки, з метою формування відповідних завдань для первинного кваліфікаційного оцінювання суддів Верховного Суду України;
 - закінчено розробку професійних компетенцій судді Верховного Суду України відповідно до вимог усіх спеціалізацій (адміністративного, господарського, кримінального та цивільно-процесуального законодавства);
 - здійснено пошук науково-методичних матеріалів щодо даних про порушення статей Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод державами-членами Ради Європи за 2014 рік;
 - проведено робочу зустріч керівництва Вищої кваліфікаційної суддів України та Національної школи суддів України з обговорення методології проведення первинного кваліфікаційного оцінювання суддів;
 - підготовлено проект Положення про порядок складення іспиту та методик його оцінювання під час проведення кваліфікаційного оцінювання судді та направлено його до Ради суддів України для його подальшого погодження з Радою суддів України;
 - з метою забезпечення якісного проведення іспитів під час первинного кваліфікаційного оцінювання підготовлено добірку правових висновків, що містяться в постановках Верховного Суду України у справах цивільної, господарської, адміністративної, кримінальної юрисдикції, які можуть використовуватися під час кваліфікаційного оцінювання;
 - спільно з Національною школою суддів України проведено роботу щодо формування бази рішень

Європейського суду з прав людини для використання правових висновків, викладених у цих рішеннях, під час проведення анонімного письмового тестування суддів;

- забезпечено формування бази практичних ситуаційних завдань для їх використання під час виконання суддями практичного завдання.

Відсторонення суддів від посади у зв'язку із притягненням до кримінальної відповідальності

Відповідно до пункту 9 частини першої статті 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Вища кваліфікаційна комісія суддів України на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України приймає рішення про відсторонення судді від посади у зв'язку із притягненням до кримінальної відповідальності.

Вирішуючи питання про відсторонення судді від посади, Комісія враховує:

- мотиви, наведені в клопотанні Генерального прокурора України;
- правову підставу для відсторонення судді від посади;
- наслідки відсторонення судді від посади для інших осіб.

Суддя вважається відстороненим від посади з дня прийняття Комісією рішення про його відсторонення від посади на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України на строк, зазначений у рішенні, який не може становити більше двох місяців.

Комісія продовжує строк відсторонення судді від посади на підставі відповідного вмотивованого клопотання Генерального прокурора України про продовження цього строку. Строк продовження відсторонення судді не може становити більше одного місяця.

У разі прийняття Комісією рішення про задоволення клопотання Генерального прокурора України про продовження строку відсторонення судді від посади суддя вважається відстороненим від посади з дня прийняття Комісією рішення про відсторонення його від посади на строк, зазначений у рішенні про продовження строку відсторонення від посади.

З 09 грудня 2014 року по 31 жовтня 2015 року новоствореним складом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відсторонено 30 суддів від посади у зв'язку із притягненням до кримінальної відповідальності та продовжено строк відсторонення стосовно 17 суддів (див. графік 1).

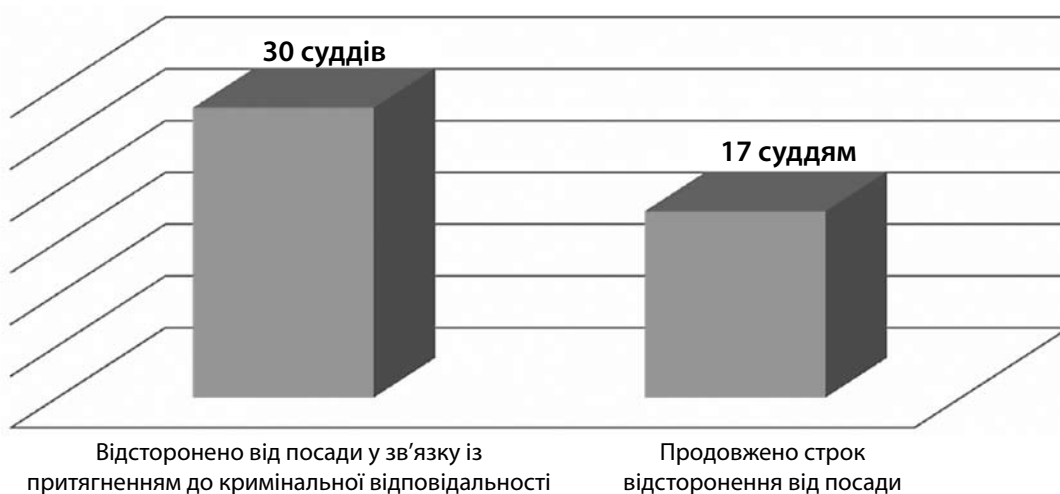
За результатами розгляду клопотання Генерального прокурора України про відсторонення судді від посади у зв'язку із притягненням до кримінальної відповідальності Комісія вправі відмовити у його задоволенні.

Якщо Комісією буде встановлено, що клопотання Генерального прокурора України подано без дотримання вимог Кримінального процесуального кодексу України, таке клопотання повертається Генеральному прокурору України з повідомленням мотивів повернення, викладених у рішенні.

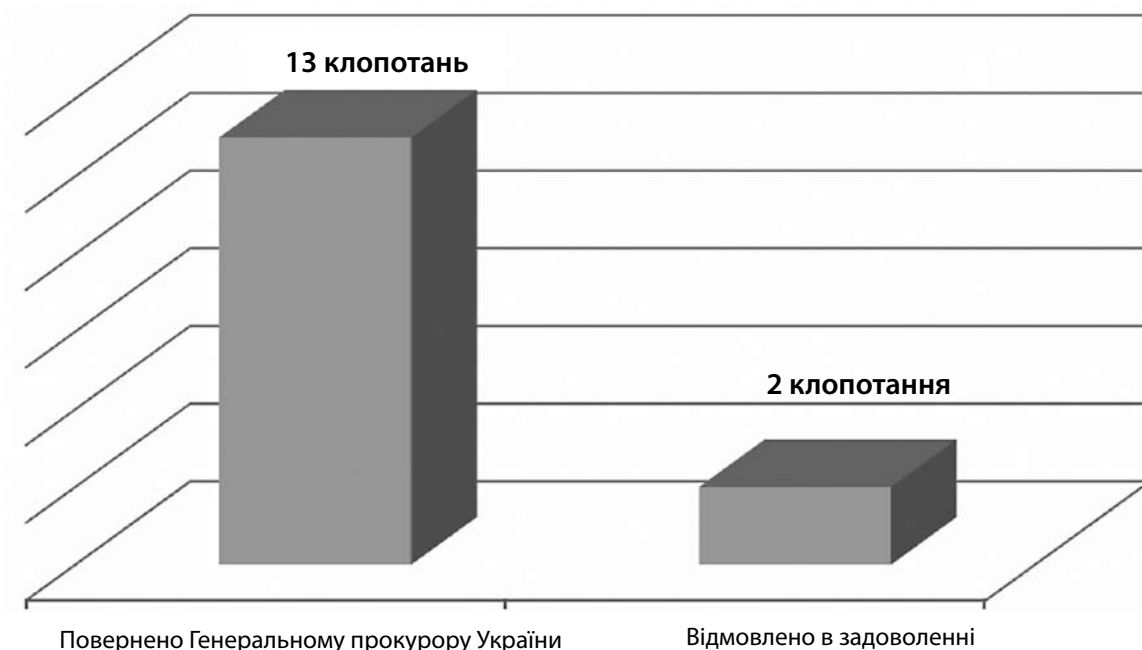
З 09 грудня 2014 року по 31 жовтня 2015 року новоствореним складом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відмовлено в задоволенні 2 клопотань, 13 клопотань повернено Генеральному прокурору України (див. графік 2).

Станом на 31 жовтня року на розгляді Комісії перебувало 11 клопотань Генерального прокурора України про відсторонення судді від посади у зв'язку із притягненням до кримінальної відповідальності.

Графік 1. Кількість суддів, яких відсторонено або яким продовжено строк відсторонення від посади з 09 грудня 2014 року по 31 жовтня 2015 року

Графік 2. Кількість клопотань Генерального прокурора України про відсторонення судді від посади у зв'язку із притягненням до кримінальної відповідальності, які повернено або в задоволенні яких відмовлено з 09 грудня 2014 року по 31 жовтня 2015 року

Дисциплінарне провадження

Відповідно до пунктів 10, 11 частини першої статті 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Вища кваліфікаційна комісія суддів України розглядає в порядку дисциплінарного провадження звернення стосовно суддів місцевих та апеляційних судів з підстав, визначених статтею 92 цього Закону, а також приймає рішення за результатами дисциплінарного провадження і за наявності підстав застосовує дисциплінарне стягнення до суддів місцевих та апеляційних судів.

Дисциплінарне провадження – це процедура розгляду звернення з метою встановлення обставин, що можуть бути підставою дисциплінарної відповідальності судді. Право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, має будь-яка особа.

Станом на 09 грудня 2014 року на розгляді

Комісії перебувало 7726 скарг (заяв) щодо поведінки судді. Вказана кількість скарг надійшла на адресу Комісії та була зареєстрована до формування нового складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

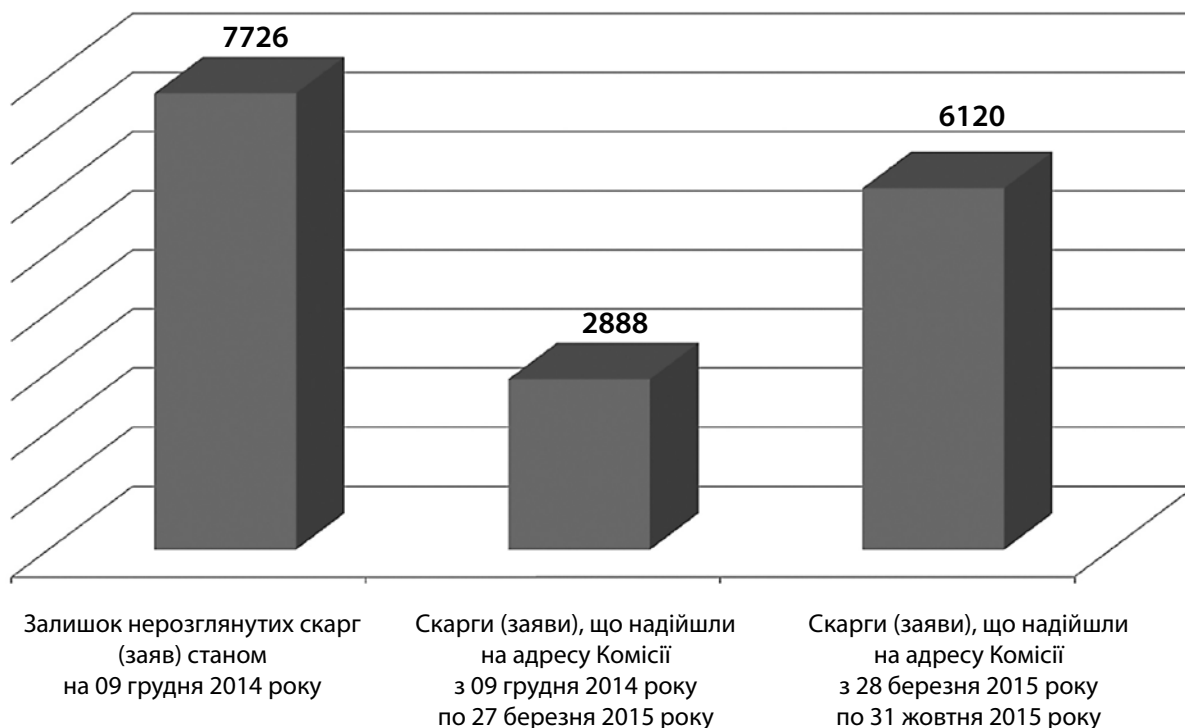
З 09 грудня 2014 року по 27 березня 2015 року (до набрання чинності Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд») на адресу Комісії надійшло 2888 скарг (заяв).

З 28 березня 2015 року по 31 жовтня 2015 року на адресу Комісії надійшло 6120 скарг (заяв) (див. графік 3).

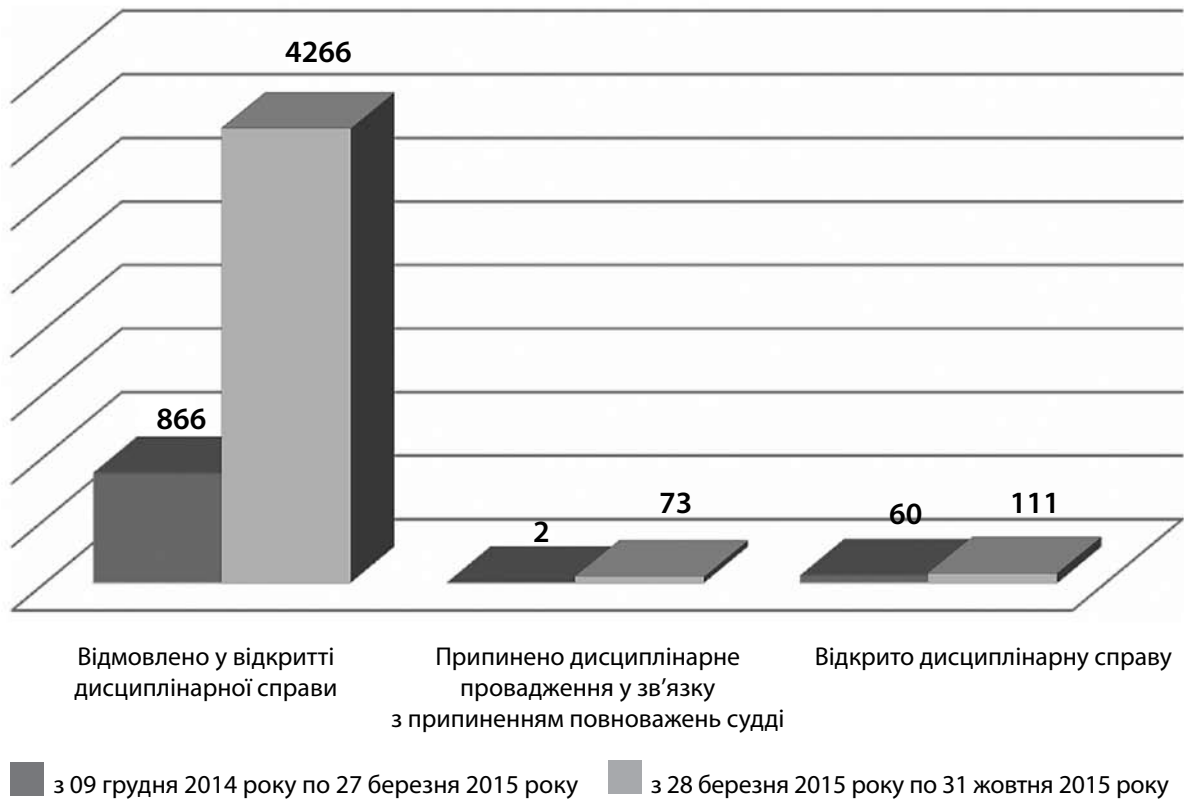
Згідно з новою редакцією Закону України «Про судоустрій і статус суддів» звернення, яке не відповідає визначеним вимогам, повертається без розгляду. Про повернення звернення членом Комісії (палати) постановляється ухвала.

З 28 березня 2015 року по 31 жовтня 2015 року членами Комісії постановлено 640 ухвал про повернення звернення без розгляду.

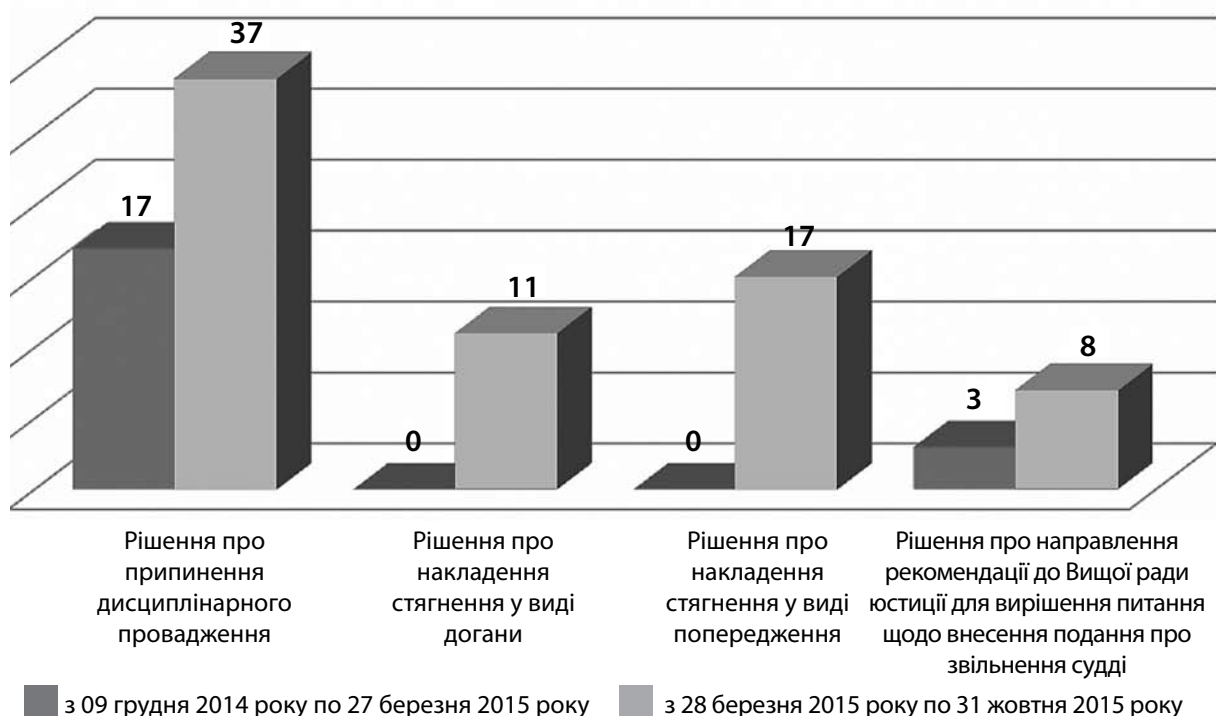
Графік 3. Кількість скарг, які перебували на розгляді Комісії станом на 09 грудня 2014 року, та кількість скарг, що надійшли до Комісії з 09 грудня 2014 року по 31 жовтня 2015 року

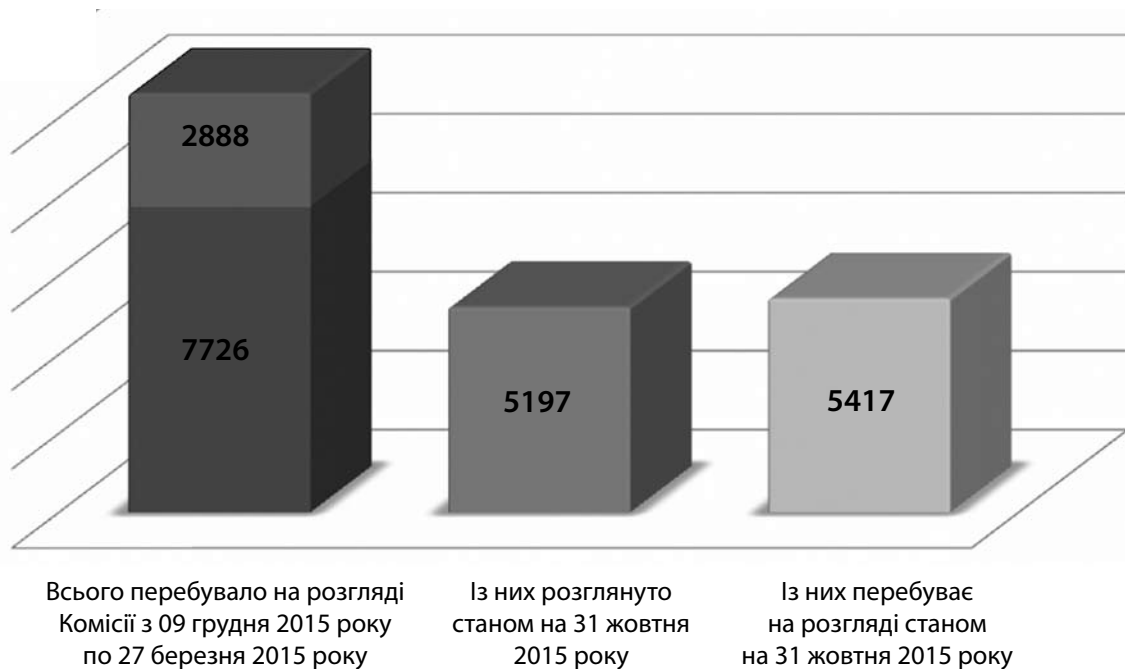
Графік 4. Рішення Комісії, прийняті за результатами розгляду скарг (заяв) щодо поведінки судді

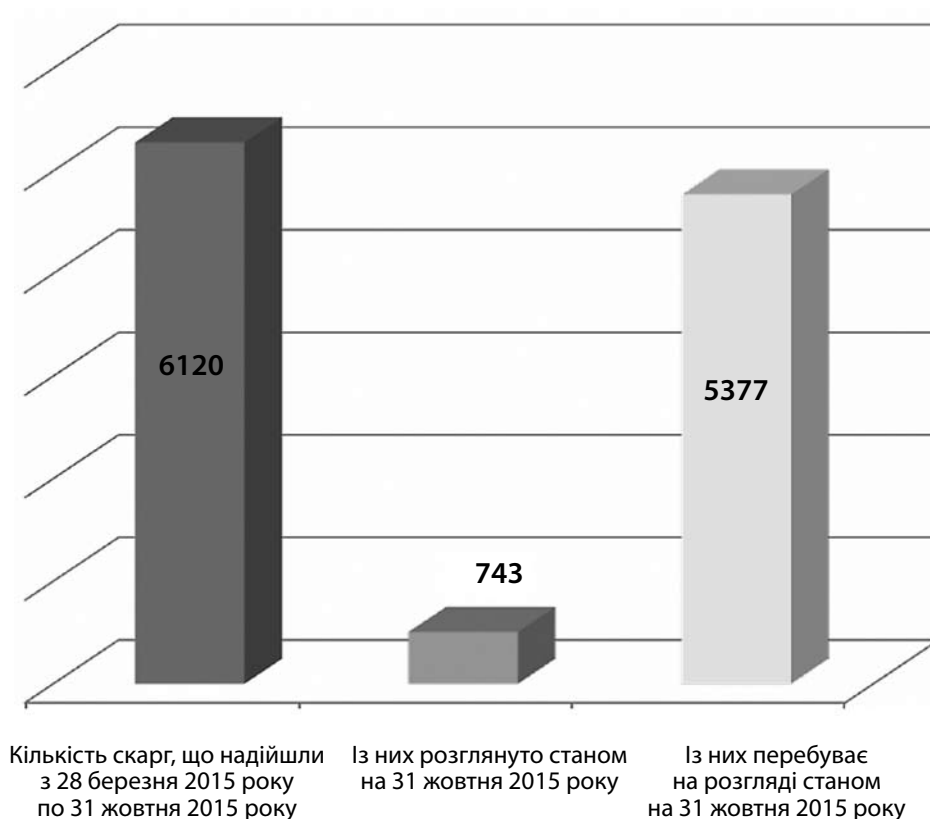
Графік 5. Рішення Комісії у дисциплінарній справі стосовно судді

Графік 6. Кількість скарг (заяв), які розглянуті/розглядаються Комісією відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, що діяла до набрання чинності Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд»

Графік 7. Кількість скарг (заяв), які розглянуті/розглядаються Комісією відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у чинній редакції

Міжнародне співробітництво

Відповідно до п. 1 ч. 13 ст. 101 Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» Вища кваліфікаційна комісія суддів України у межах компетенції бере участь у міжнародному співробітництві, встановлює зв'язки з іноземними закладами, установами та організаціями, проектами міжнародної технічної допомоги, є бенефіціаром міжнародної технічної допомоги, головним розпорядником міжнародної допомоги від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій

Основними напрямками міжнародного співробітництва Комісії є: (1) організація міжнародного співробітництва з європейськими організаціями з метою вивчення європейських стандартів та міжнародних принципів функціонування інституту кадрового забезпечення суддівського корпусу; (2) налагодження двосторонніх міжнародних зв'язків Комісії з судовими установами іноземних держав з метою вивчення та обміну досвідом інституційних характеристик та реалізації повноважень органів, відповідальних за формування суддівського корпусу; (3) забезпечення участі членів Комісії та представників секретаріату Комісії у міжнародних протокольних заходах та офіційних зустрічах.

У 2015 році Комісією налагоджено та реалізовано співпрацю з такими проектами міжнародної технічної допомоги:

- Проект Європейського Союзу «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»;
- Проект Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні»;
- Проект Європейського Союзу та Ради Європи «Консолідація розробки реформ у сфері юстиції в Україні»;
- Бюро демократичних інститутів та прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі;
- Проект Агентства Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку (USAID) «Справедливе правосуддя»;
- Українсько-канадський Проект «Освіта суддів - для економічного розвитку».

Проект Європейського Союзу «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» розпочав свою діяльність у 2014 році. Основною метою діяльності Проекту ЄС є зміцнення верховенства права в Україні шляхом надання експертної підтримки щодо імплементації нового законодавства у реформуванні судової системи.

Головним чином, співпраця Комісії з Проектом ЄС зосереджувалася на розробці підзаконних актів Комісії, що регламентують порядок кваліфікаційного оцінювання суддів відповідно до положень Закону

України «Про забезпечення права на справедливий суд».

З цією метою 31 березня 2015 року Комісією проведено організаційне засідання новоствореної робочої групи за участі керівників проектів ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» та USAID «Справедливе правосуддя». 03 квітня 2015 року міжнародні та національні експерти, залучені Проектом ЄС, взяли участь у засіданні робочої групи з розробки Положення про ведення суддівського дос'є. Головним завданням робочої групи було забезпечення підготовки проекту Положення про ведення суддівського дос'є і подання його на затвердження до Ради суддів України. Під час засідання схвалено План заходів стосовно розробки даного положення. Зокрема, обговорено проект форми та механізму наповнення суддівського дос'є. 22 квітня 2015 року за участі міжнародних та національних експертів Проекту ЄС Комісією проведено наступне засідання робочої групи з розробки Положення про порядок ведення суддівського дос'є, під час якого також обговорено проект Порядку та методології кваліфікаційного оцінювання судді. Уповноваженими представниками Комісії ознайомлено членів робочої групи з опрацьованими пропозиціями до зазначених підзаконних актів. Таким чином, міжнародними та національними експертами надано свої пропозиції щодо проектів Положення про порядок ведення суддівського дос'є і Порядку та методології кваліфікаційного оцінювання судді.

На запит Комісії від 06 липня 2015 року до керівника Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» 27 липня 2015 року отримано висновки та рекомендації експертів ЄС щодо Положення про порядок ведення суддівського дос'є та проекту Порядку та методології кваліфікаційного оцінювання суддів в Україні.

Крім того, на запит Комісії експертами ЄС здійснено правову експертизу проекту Закону України «Про державну службу» на відповідність європейським стандартам функціонування системи державних органів.

Проект Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні»

Проект РЕ «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» має бути реалізований у 2015 році. Метою Проекту є підтримка щодо вдосконалення нормативної бази і процедур дисциплінарних органів у системі судочинства з метою забезпечення справедливого та ефективного розгляду скарг (заяв) щодо неналежної поведінки судді та надання допомоги у підготовці змін до законодавства, необхідних Україні для виконання

рішень ЄСПЛ у справах «Олександр Волков проти України» та «Салов проти України» .

Головним чином, співпраця Комісії з Проектом РЕ зосереджувалася на розробці підзаконних актів Комісії, що регламентують процедуру притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності відповідно до положень Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд», та розробці концепції реформування органів, відповідальних за формування суддівського корпусу в Україні.

З цією метою Комісією спільно з Проектом РЕ створено дві робочі групи: (1) з розробки процедури притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в редакції Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд»; (2) з підготовки змін до Конституції України та інших законодавчих актів стосовно реформування органів, відповідальних за формування суддівського корпусу, а саме Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради юстиції.

Перше засідання робочих груп відбулося 27 березня 2015 року. Темою обговорення стала імплементація нового законодавства з питань дисциплінарної відповідальності суддів та обговорення можливих концепцій створення єдиного органу, відповідального за формування суддівського корпусу. Учасники зустрічі обговорили зміни до нормативно-правових актів, що стосуються дисциплінарної відповідальності суддів, європейські стандарти та практику застосування дисциплінарно-ногопровадження, зокрема вимоги Європейського суду з прав людини в рішеннях у справах «Олександр Волков проти України» та «Салов проти України», заслухали рекомендації Ради Європи щодо створення єдиного органу, відповідального за формування суддівського корпусу, а саме форматів злиття та функцій новоствореного органу. Також було розглянуто можливість залучення міжнародних та національних експертів Ради Європи до діяльності Комісії у рамках співпраці з Проектом.

03 червня 2015 року було проведено підсумкову зустріч національних експертів Проекту РЕ. Основними темами заходу були: модель реформування органів судової влади та імплементація положень нового законодавства стосовно діяльності Комісії з питань дисциплінарної відповідальності судді.

На підставі запитів Комісії міжнародними експертами Проекту здійснено правову експертизу та підготовлено рекомендації до проекту Порядку та методології кваліфікаційного оцінювання суддів в Україні .

Бюро демократичних інститутів та прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі

На підставі запитів Комісії Організацією з безпеки і співробітництва в Європі здійснюється правова експертиза та підготовка рекомендацій до проекту Порядку та методології кваліфікаційного оцінювання суддів в Україні.

Проект Агентства Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку «Справедливе правосуддя» (USAID)

Співпраця Комісії з Проектом USAID у 2015 році здійснюється за такими напрямками: автоматизація робочих процесів Комісії, добір кандидатів на посаду судді та забезпечення професійного рівня суддів, дисциплінарна практика та питання суддівського досвіду .

Так, 19-20 лютого 2015 року Комісією спільно із Проектом проведено семінар «Добір суддів та дисциплінарна практика: здобутки, досвід Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та її діяльність у нових умовах» з метою ознайомлення з іноземним досвідом, практикою з питань добору суддів та дисциплінарною відповідальністю, обговорення проблемних аспектів діяльності Комісії, а також впровадження у її діяльність сучасних інформаційних технологій та автоматизації. Під час семінару учасники обговорили проблемні аспекти діяльності Комісії з питань, що належать до її компетенції, а саме: добір суддів, переведення суддів, дисциплінарна практика, забезпечення належного кваліфікаційного рівня судді

04 квітня 2015 року Комісією спільно з Проектом USAID «Справедливе правосуддя», Проектом ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» та Бюро демократичних інститутів та прав людини ОБСЄ проведено міжнародний семінар на тему: «Оцінювання професійної діяльності суддів» .

Захід організовано у зв'язку із законодавчими змінами до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якими запроваджується кваліфікаційне оцінювання суддів. Під час семінару обговорювались принципи, критерії, види і методи оцінювання суддівської діяльності, які запроваджені і застосовуються в різних країнах світу, а також досвід, здобутий на основі міжнародної практики.

27 травня 2015 року відбулася робоча зустріч представників Комісії з представниками Проекту USAID «Справедливе правосуддя», під час якої обговорено низку важливих питань щодо вдосконалення внутрішніх процедур Комісії, зокрема автоматизації проведення кваліфікаційного іспиту та кваліфікаційного оцінювання суддів. Представниками Комісії досягнуто домовленість з Проектом про забезпечення обладнанням двох медіа-класів, де

проводитимуться іспити для суддів в автоматизованому режимі .

У Вищій кваліфікаційній комісії суддів України 08 червня 2015 року відбувся круглий стіл, де презентували звіт за результатами дослідження кваліфікаційних вимог для кандидатів на посаду судді. Дослідження проводилось Комісією спільно з Міжнародною громадською організацією «Універсальна екзаменаційна мережа» за підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя». Аналіз практики судді здійснювався у два етапи методом опитування. Близько 1200 суддів пройшли анкетування, на основі якого і були презентовані результати дослідження. Під час цього аналізу з'ясувалися кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посаду судді та найбільш актуальні й бажані для діючих суддів теми для підвищення кваліфікації.

Співпраця між сторонами відбувається і в питаннях дисциплінарної практики. За підтримки Проекту готується посібник для інспекторів Комісії.

Крім того, експертами Проекту розробляються дві програми для підвищення кваліфікації і навчання інспекторів. Так, 18-19 вересня 2015 року в рамках Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Справедливе правосуддя» відбувся захід у форматі тренінгу з робочою назвою «Практичні аспекти роботи інспектора в процесі кваліфікаційного оцінювання суддів та дисциплінарного провадження щодо судді». Міжнародні експерти Проекту взяли участь у заході як тренери. Зокрема, до участі у цьому заході залучено національних експертів Проекту з питань оцінювання роботи судів та суддів .

Українсько-канадський Проект «Освіта суддів - для економічного розвитку»

Після реєстрації 19 травня 2014 року Міністерством економічного розвитку і торгівлі України Проекту «Освіта суддів - для економічного розвитку» рішенням Комісії від 18 лютого 2015 року схвалено впровадження та призначено координатором Проекту «Освіта суддів - для економічного розвитку» Заступника Голови Комісії.

У березні 2015 року Комісією у рамках компонента «Досудове врегулювання спорів» Проекту організовано дводенні навчальні семінари на тему: «Процедура вирішення спорів у досудовому порядку» Спільно з Комісією, яка є бенефіціаром, цей захід організовано з Офісом Уповноваженого з питань федеральних суддів Канади.

У роботі взяли участь судді місцевих та адміністративних судів Волинської, Київської, Львівської, Рівненської, Тернопільської й Чернівецької областей та адвокати з цих областей. Досвідчені судді та адвокати із Канади, які є постійними експертами Проекту із запровадження процедури досудового врегулювання спорів в Україні, виступили тренерами

та ознайомили українських колег із проведенням конференцій з досудового врегулювання спорів на практиці.

У жовтні 2015 року проведено аналогічні дводенні семінари для суддів та адвокатів Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Полтавської та Харківської областей.

У рамках співпраці з проектами міжнародної технічної допомоги представниками Комісії здійснено такі робочі візити:

- з 15 по 18 березня 2015 року за підтримки Програми USAID «Справедлива, незалежна та відповідальна судова влада України» спільно з Фондацією «Відкритий діалог» - візит до міста Варшави (Польща). Метою візиту було ознайомлення учасників з історією та інституційним забезпеченням процесу люстрації в Польщі, роботою щодо протидії та запобігання корупції, діяльністю неурядових організацій з моніторингу якості роботи органів державного управління та судів;
- з 26 по 30 квітня 2015 року за підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя» - візит до міста Праги (Чеська Республіка). Метою візиту було ознайомлення з практикою люстрації та перевірок суддів та державних службовців міста Праги, особливостями європейських стандартів проведення люстрації, а також з інформацією про роль Міністерства внутрішніх справ, до відома якого належать деякі питання проведення люстраційних процедур;
- з 05 по 16 травня 2015 року за підтримки українсько-канадського Проекту «Освіта суддів - для економічного розвитку» компоненту «Досудове врегулювання спорів» - візит до міста Торонто, Оттава, Вінніпег та Монреаль (Канада). Метою візиту було ознайомлення з канадським досвідом практичного застосування процедури досудового врегулювання спорів за допомогою діючих суддів та напрацювання відповідних рекомендацій щодо впровадження цієї процедури в Україні;
- з 11 по 15 травня 2015 року за підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя» та Експертного Форуму Румунії у рамках гранту Чорноморського Фонду Регіонального Співробітництва - міжнародна конференція «Зміцнення потенціалу судової влади у Східній Європі» у місті Бухарест (Румунія). Учасники конференції розглянули низку питань про роль судової влади у запобіганні та протидії корупції, зокрема у розробці та впровадженні стратегії запобігання та протидії корупції, підготовці навчальних програм з цих питань, а також особливості розгляду таких справ у судах;
- з 18 по 24 травня 2015 року за підтримки Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» -

візит до міста Вільнюса (Литовська Республіка). Метою візиту було ознайомлення із судовою системою Литовської Республіки, особливостями діяльності органів суддівського самоврядування, а також з практикою щодо оцінювання професійної діяльності суддів Литовської Республіки та досвідом реформування судової системи за європейськими стандартами;

- з 16 по 18 червня 2015 року за підтримки Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» - візит до міста Страсбург (Французька Республіка). Візит відбувся з метою обговорення процесу імплементації судової реформи в Україні, а також реформування системи суддівської відповідальності в контексті рішень ЄСПЛ у справах «Олександр Волков проти України» та «Салов проти України». У ході візиту відбулися робочі зустрічі з Президентом Європейського суду з прав людини, суддею Європейського суду з прав людини від України, Секретарем Венеціанської комісії, Головою Департаменту з питань правосуддя та правового співробітництва Ради Європи, Постійним представником України при Раді Європи тощо. 18 червня 2015 року за підтримки Проекту ОБСЄ «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя» - круглий стіл на тему: «Конституційний вимір судової реформи в Україні» за участі інституцій Ради Європи, відповідальних за співпрацю з Україною у цій сфері, та представників проектів Ради Європи з питань судової реформи в Україні;
- з 10 по 11 вересня 2015 року - перше засідання Регіональної керівної групи нового Проекту з розвитку регіонального діалогу щодо судової реформи у країнах Східного партнерства. Метою засідання було обговорення планів роботи на наступний період, визначення найактуальніших питань, які необхідно буде розглянути в рамках Проекту з метою виявлення найкращої практики та підготовки рекомендацій щодо укріплення процесів національних реформ в країнах Східного партнерства. Протягом 2015-2016 років Регіональна керівна група має опрацювати та запропонувати країнам ефективні та альтернативні варіанти регулювання та реалізації функцій відповідними державними органами у країнах Східного партнерства, що стане основою загального звіту за результатами діяльності цього Проекту.

Представники Комісії взяли участь у таких міжнародних заходах:

- 04 лютого 2015 року у рамках Проекту USAID «Справедливе правосуддя» - щомісячна зустріч представників проектів міжнародної допомоги, які працюють у сфері зміцнення верховенства права.

Представники Комісії поінформували про нові функції Комісії після змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», а саме щодо атестації суддів та формування суддівського досьє. Також учасники зустрічі були ознайомлені з роботою та завданнями Комісії, що потребують першочергового вирішення, серед яких - переведення суддів із зони проведення АТО. Учасники зустрічі обмінялись думками і щодо питань дисциплінарної відповідальності суддів;

- 18 лютого 2015 року - офіційне відкриття Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» та перше засідання робочої групи Проекту;
- 27 лютого 2015 року - XI Щорічний юридичний форум «Розвиток ринку юридичних послуг в Україні-2015»;
- 11 березня 2015 року у рамках Проекту USAID «Справедливе правосуддя» - щомісячна зустріч представників проектів міжнародної допомоги, які працюють у сфері зміцнення верховенства права. Метою зустрічі було обговорення планів та пріоритетів Національної школи суддів України;
- 19-20 березня 2015 року - III Міжнародний судово-правовий форум на тему: «Судова реформа в Україні: європейський вектор». Організаторами цього заходу були: газета «Юридична практика», Верховний Суд України, Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» та Київський національний університет імені Тараса Шевченка;
- 20 березня 2015 року - міжнародна конференція на тему: «Угода про асоціацію: для всіх і кожного». Зважаючи на важливість ратифікації Угоди про Асоціацію України з Європейським Союзом, Асоціація правників України та Український центр сприяння інвестиціям та торгівлі (ITFC) провели конференцію, на якій обговорили актуальні питання євроінтеграції України;
- 23 березня 2015 року - круглий стіл за участі членів Європейської асоціації суддів з метою обговорення широкого кола питань щодо реформування судової влади в Україні;
- 24 березня 2015 року у рамках Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» - друге засідання робочої групи Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні»;
- 25 березня 2015 року у рамках Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» - круглий стіл на тему: «Імплементація загальних заходів рішення Європейського суду з прав людини «Олександр Волков проти України», на якому міжнародні експерти представили висновки Ради Європи та

- рекомендації щодо судової реформи, атакожостанні висновки Венеціанської комісії;
- 27 березня 2015 року у рамках Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» - засідання робочих груп з обговорення нового законодавства з питань дисциплінарної відповідальності суддів та концепцій функціонування єдиного судового органу, відповідального за формування суддівського корпусу;
 - 28 квітня 2015 року у рамках Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» - третє засідання робочої групи Проекту;
 - 01 квітня 2015 року у рамках Проекту USAID «Справедливе правосуддя» - щомісячна зустріч представників проектів міжнародної допомоги, які працюють у сфері зміцнення верховенства права;
 - 25-26 травня 2015 року у рамках Проекту USAID «Справедливе правосуддя» спільно з проектом USAID «РАДА: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво» за сприяння Верховної Ради України та Міністерства соціальної політики України - семінар на тему: «Актуальні питання гендерної політики»;
 - 03 червня 2015 року у рамках Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» - підсумкова зустріч національних експертів Проекту щодо співпраці з Комісією;
 - 03 червня 2015 року у рамках Проекту USAID «Справедливе правосуддя» - щомісячна зустріч представників проектів міжнародної допомоги, які працюють у сфері зміцнення верховенства права;
 - 15 червня 2015 року - міжнародна конференція на тему: «Судова реформа: стратегічне планування та подальші кроки». Конференція була організована Радою з питань судової реформи за підтримки Верховного Суду України та Проекту Європейського Союзу «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»;
 - 25 червня 2015 року - круглий стіл на тему: «Конфлікт інтересів у діяльності суддів: визначення, види та шляхи вирішення», організований Проектом USAID «Справедливе правосуддя» спільно з Проектом Європейського Союзу «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»;
 - 23-24 липня 2015 року - перше засідання Підкомітету «Юстиція, свобода та безпека» Комітету асоціації між Україною та ЄС, утвореного рішенням Ради асоціації відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, Європейським Союзом і його державами-членами. Підкомітети створюються для надання допомоги Комітетові асоціації, які є постійно діючим органом Ради асоціації. Комітет і Підкомітети діють у складі делегацій України та Євросоюзу;
 - 27-28 серпня 2015 року - тренінг на тему: «Тестові завдання на перевірку вищих когнітивних рівнів, контроль якості і апробація тестових завдань, техніки встановлення прохідного бала»;
 - 02 вересня 2015 року - зустріч з експертами Європейського Союзу «Перевірка суддів та прокурорів в рамках очищення влади» в рамках чергової місії експертів Європейської Комісії з оцінки виконання другої фази Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України (далі - ПДВЛ), яка має здійснити оцінку реалізації Україною завдань ПДВЛ з питань запобігання та протидії корупції в рамках блоку «Громадський порядок і безпека (антикорупційні питання)»;
 - 03 вересня 2015 року у рамках Проекту USAID «Справедливе правосуддя» - щомісячна зустріч представників проектів міжнародної допомоги, які працюють у сфері зміцнення верховенства права;
 - 16 вересня 2015 року за сприяння Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» - семінар на тему: «Відповідальність судді: європейські стандарти та вітчизняна практика»;
 - 17 вересня 2015 року у рамках Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» спільно з Організацією безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) - круглий стіл на тему: «Європейські стандарти та регуляторні акти Вищої кваліфікаційної комісії суддів України стосовно суддівського досьє та кваліфікаційного оцінювання суддів»;
 - 18-19 вересня 2015 року - за підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя» - тренінг для інспекторів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України на тему: «Робота інспектора по кваліфікаційному оцінюванню суддів та дисциплінарному провадженню щодо судді». Захід організовано з метою навчання інспекторів тісній взаємодії та співпраці з колегами, комунікації й самоорганізації, написанню правових документів та вмінню проведення співбесіди з суддею.
 - 24 вересня 2015 року - II Міжнародний юридичний форум «Україна - ЄС», організований газетою «Юридична практика».
 - 07 жовтня 2015 року - участь у черговій зустрічі донорів та виконавців проектів/програм у галузі верховенства права, яка була організована Проектом USAID «Справедливе правосуддя».
 - 08-09 жовтня 2015 року - участь у роботі міжнародного семінару на тему: «Вища рада юстиції України: результати, досвід, виклики та рішення для України», який упродовж двох днів проводила Вища рада юстиції за сприяння міжнародних

організацій, що працюють в Україні на підтримку реформ у сфері юстиції: Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Справедливе правосуддя», Проекту Європейського Союзу «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні», Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» і Спільного Проекту Ради Європи та Європейського Союзу «Консолідація розробки реформи у сфері юстиції в Україні» .

- 16 жовтня 2015 року - засідання Робочої групи з питань впровадження процедури досудового врегулювання спорів за участі судді в рамках українсько-канадського Проекту «Освіта суддів для економічного розвитку» , під час якого було підбито підсумки реалізації компонента проекту «Досудове врегулювання спору з участю судді» українсько-канадського Проекту «Освіта суддів для економічного розвитку».
- 27 жовтня 2015 року - участь у роботі міжнародного круглого столу, присвяченого питанням європейських стандартів у сфері суддівської відповідальності в рамках зустрічі мережі вітчизняних проектних команд і національних партнерів з реформи правосуддя, організованої Проектом Ради Європи «Підтримка системи суддівської відповідальності в Україні».
- 28 жовтня 2015 року - участь у круглому столі з питань виконання рішення Європейського суду з прав людини у справі «Олександр Волков проти України» у рамках Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності»

У рамках співпраці з проектами міжнародної технічної допомоги керівництвом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та її співробітниками у 2015 році організовано та проведено 19 робочих зустрічей, а саме:

- з представниками Офісу Уповноваженого з питань федеральних суддів Канади та Проекту «Освіта суддів - для економічного розвитку»;
- з Керівником Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»;
- з делегацією Міжнародної організації з світового розвитку права (IDLO);
- з міжнародним експертом Проекту USAID «Справедливе правосуддя»;
- у рамках Проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні» - з експертами РЄ та Венеціанської комісії;
- з представниками Європейської комісії з питань ефективності правосуддя Ради Європи (CEPEJ) та Консультативної ради європейських суддів (CCJE);
- у рамках Проекту РЄ «Посилення незалежності, ефективності та професіоналізму судової влади в Україні» - з експертом Ради Європи;

- у рамках українсько-канадського Проекту «Освіта суддів - для економічного розвитку» - з представниками Національного суддівського інституту Канади;
- з керівником Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» та експертом ЄС, суддею Апеляційного суду Литви;
- зі старшим експертом з юридичних питань Міжнародного валютного фонду;
- з керівником Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»;
- з Головою Національного суддівського інституту Канади;
- з представниками Агентства Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку (USAID) в Україні, Молдові та Білорусі;
- з Комісаром Європейського Союзу з питань правосуддя, споживачів та тендерної рівності, членом Європейської комісії та Головою Представництва Європейського Союзу;
- з експертами Проекту Європейського Союзу «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»;
- з директором відділу міжнародних програм Офісу Уповноваженого з питань федеральних суддів Канади;
- з делегацією Національної ради судівництва Республіки Польща;
- чергова зустріч з експертом Ради Європи й Венеціанської комісії;
- з експертами проекту Європейського Союзу «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» .

З метою інформаційного наповнення офіційного веб-сайта Комісії постійно здійснюється наповнення рубрики «Міжнародне співробітництво» та рубрики «Новини», забезпечується переклад вказаних рубрик та рубрики «Про Комісію» офіційними мовами Ради Європи (англійською та французькою).

Комісією для належного інформаційного наповнення «Вісника Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» систематично узагальнюється інформація стосовно всіх напрямків міжнародної діяльності Комісії, готуються інформаційно-аналітичні матеріали щодо діяльності європейських інституцій у сфері судоустрою, забезпечується переклад наукових статей (розміщуються на офіційному веб-сайті Комісії).